

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 2, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

Pèrdua dolorosa

A Buenos Aires ha estat mort a trets per uns desconeguts, en mig del carrer, En López Arango, director del diari obrer "La Protesta".

Tant el periòdic com el seu actual director, que ha estat baixa a la trinxera, al camp de batalla, al camp de l'honor, podríem dir, són velles coneixences de la nostra ciutat, sobretot en els ambients proletaris.

El primer cable rebut d'Amèrica diu que els agressors d'Arango s'han fet fonedissos, i que no se sap, de moment, qui l'ha assassinat.

Ja ho escatirà, si pot i si vol, la justícia, la famosa policia de Buenos Aires, que ella mateixa s'anomena "la primera de món".

No volem ni suposar que la supressió d'Arango sigui un d'aquests atemptats que hem convingut a qualificar de socials. A l'Argentina no hi ha feixistes ni "condottieri".

López Arango, a més d'una gran intel·ligència, era un esperit essencialment ponderat i equànime, i havia donat al diari un marcat to doctrinal, propi de les difícils circumstàncies que travessem.

Calenta està encara la campanya contra el terrorisme i l'anarco-banditisme.

"No es pot robar i matar en nom de res, i menys en nom d'un ideal", era la tesi d'aquest militant del treball i de la democràcia.

Amb aquestes doctrines, pensades, sentides i practicades per ell, no es comprendrà l'eliminació, com a home perillós, d'un lluitador, la vida del qual està aureolada d'una resplendor de bondat.

En fi, ja tindrem notícies. De moment, que consti el nostre condol per la pèrdua, verament sensible i irreparable, que amb aquest crim sofreix la causa de la llibertat.

Anglesos? Alemanys?

En els darrers telegrams dels correspon-sals que donen compte de l'evacuació de la Rhenània per les tropes angleses, es donava notícia de l'existència de quinze-mil nois, fills dels soldats anglesos de l'ocupació i de mares alemanyes.

En donar-ne compte, afegien, els correspon-sals, que es plantejava una qüestió molt particular: aquests nois quedaven en la situació de no saber quin país havia de cuidar-se'n, si Anglaterra o Alemanya.

El cas, com suposaran els nostres lectors, es presta a moltíssimes reflexions. I la més poc important és la que senyalen els correspon-sals, o sigui, quin país dels dos s'encarregarà del sosteniment d'aquestes quinze-mil criatures.

No hi ha dubte que tal fet planteja una sèrie de consideracions dignes de l'atenció dels que estan preparats per a discutir temes d'aquesta naturalesa. La primera de les més destacades és la d'aclarir a quina raça pertanyen. A la germànica? A la saxona? Car aquesta és qüestió principalíssima.

No hi ha dubte que és aquest un aspecte jurídic que desvetllarà més d'un erudit. No obstant, té una solució. Basta que els pares decideixin. El matrimoni d'aquestes mares alemanyes amb aquests soldats anglesos ho

soluciona complidament, en aquest aspecte.

Queda després el moral. Aquests nois, fills de mare alemanya i de pare anglès, estimaran la pàtria que jurídicament se'ls imposa? Perquè si segons les lleis seran anglesos, ho seran segons els sentiments?

Passem a un altre ordre de consideracions.

Durant la guerra passada, abans que la guerra esclatés, i ara, quan la guerra ha acabat, no falten erudits, homes de ciència i de saber, que es socarrimin les pestanyes i es cabdellin el cervell estudiant l'origen, la puresa de les races que poblen les diverses nacions i països del món.

Segons aquests homes, la darrera guerra, com altres moltes que la precediren, es justifica per les característiques ètniques, psicològiques i racials dels pobles que foren belligerants. Quan hi ha famílies—diuen—que plantegen plets, litigis i àdhuc disputes, per averiguar els orígens de llurs avant-passats, no és estrany, i en això tenen un xic de raó, almenys aparentment, que els pobles, en nom d'aquests mateixos postulats, arribin a les mans i defensin amb les armes la puresa del seu origen i de la seva procedència com la més alta, la més noble i la més neta executòria.

Es comprendrà, per tant, la perplexitat nostra, el nostre astorament, els nostres dubtes, pel que toca el destí d'aquests quinze-

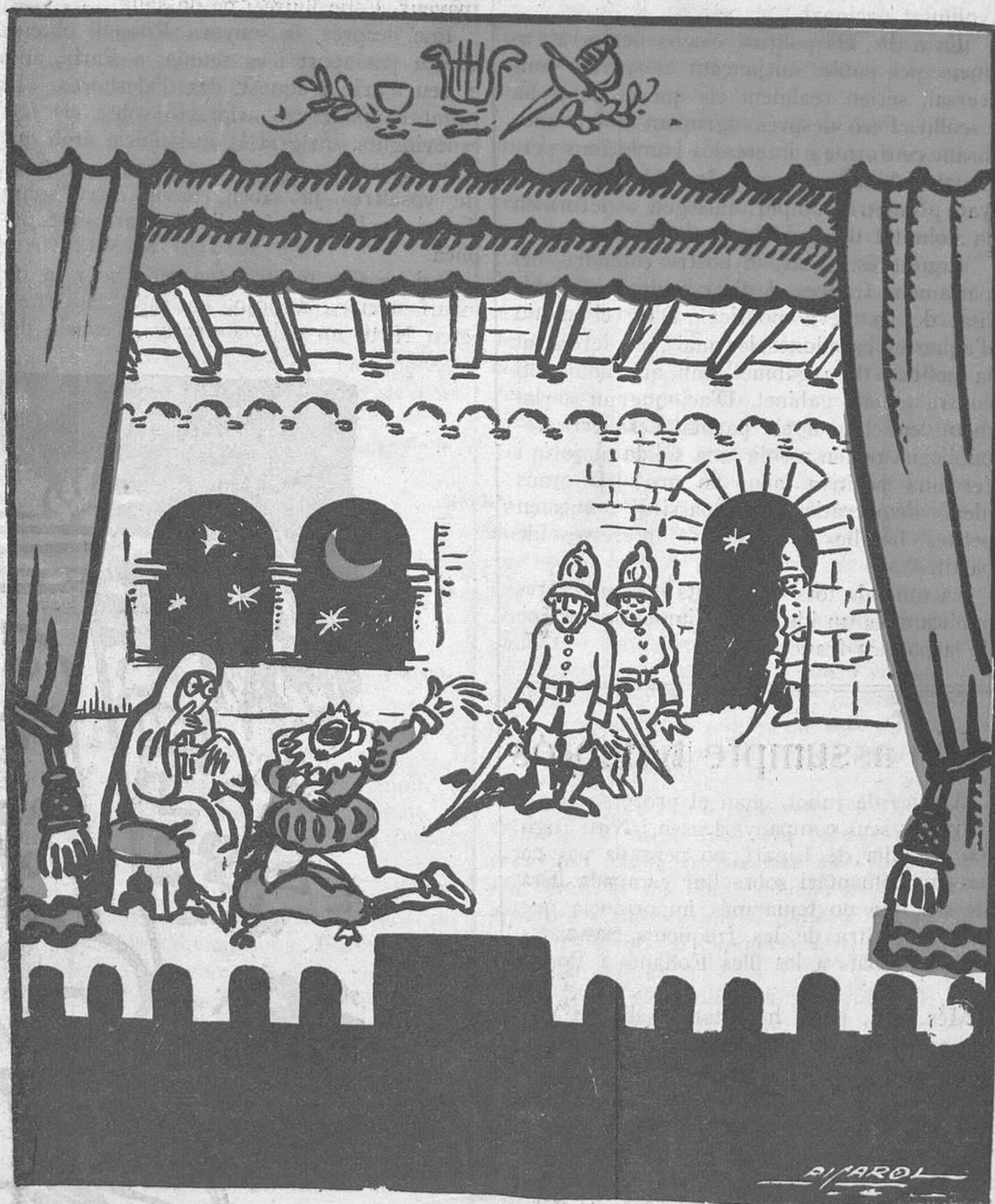
mil nois els respectius progenitors dels quals pertanyen a països que han estat i poden tornar a ésser belligerants.

Perquè suposem, i no és cap estupidesa suposar-ho, que demà esclata un conflicte armat entre aquests dos països en el moment que aquests nois d'avui estiguin en condicions de pendre les armes. Per quin lluitaran? Contra quin han de lluitar? Quin dels dos és el seu? Alemanya? Anglaterra? Declarem que no sabem a quina carta que-

dar-nos. Ni si triomfarà el sentiment damunt l'aspecte jurídic, o bé aquest sobre aquell.

La veritat per damunt de tot és una: que en aquest cas, com en molts altres, això de la puresa de les races, dels pobles nets de sang, és una de tantes afirmacions que no poden mantenir-se, que la realitat rebutja per insostenibles.

ANGEL PESTAÑA

EL PIROPO PROHIBIT

—No es verdad, ángel de amor?...
No es verdad, paloma mía?...
—Ei! aquest any, els "tenorios" van a la comissaria!

El referéndum alemany

HAVIEM seguit apassionadament la campanya que els demòcrates alemanys feien contra els agitadors nacionalistes, els quals, emparant-se en un dels drets fonamentals de la Constitució de Weimar, que ells repudien, demanaven al poble germànic que s'inscrivís a favor d'un plebiscit contra el Pla Young. No es tractava de protestar contra cap acord que perjudicés les finances de l'Estat o que ferís la dignitat nacional. Per als nacionalistes capitanejats pel senyor Hogenberg, el Pla Young representava purament i simplement la política de pau, de concòrdia i d'entesa democràtica iniciada pel Dr. Stresemann, el gran artífex de la pau d'Europa.

I, precisament, l'absència d'aquest gran home d'Estat, donava als monàrquics alemanys una força i un entusiasme especials; esperaven que sense el prestigi de Stresemann al Reich les seves campanyes anti-francòfiles trobarien un ample ressò de cap a cap de la República. I bé. Ja l'han trobat aquest ample ressò. Però ha estat el ressò de la buidor, el ressò del ridícul grotesc, el ressò de la desfeta política més sorollosa i més eloqüent que mai haguessin pogut esperar els cascos d'acer. Els nacionalistes alemanys han fracassat. Només han pogut aconseguir que un miserable sis per cent de la població germànica votés pe referéndum. Això vol dir netament, clarament, que tots els terribles monàrquics alemanys sumen, amb prou feines, un marge sis per cent de la població.

Aquest resultat esdevé un desmentiment brillant a les versions reaccionàries que ens volen presentar una Alemanya monàrquica o republicana per força. Hi ha una nova Alemanya. Com hi ha una nova França. Els enemics de la pau, els que havegen delirant les pretèrites glòries militars, les desfildes imponents amb sorolls de salves i lluçors de cascos, han de batre's en retirada.

Aquella Constitució democràtica que ells pretenien explotar per lluitar contra la República els ha anorreat olímpicament. Magnífica lliçió! El carro de la democràcia triomfadora aixafant els gripaus miserables de l'imperialisme i de la reacció.

DOMENEC DE BELLMUNT.

Correu de l'Estranger

LA CRISI FRANCESA

HA molt de temps que la política francesa passa per un període de gran inestabilitat. La cambra de diputats és un bullit de grups i de subgrups, de nombroses fraccions, els interessos i les diverses ideologies de les quals no es veu prou clar que corresponguin als veritables interessos i a la veritable opinió del país.

Si així fos, si aquests interessos no es corresponguessin, si els primers no fossin una real expressió dels segons, el parlament francès no seria tampoc la real expressió de la voluntat nacional.

Es a dir, els polítics, elegits democràticament pel poble, mitjançant el sufragi universal, serien realment els que el poble ha escollit. Però després, agrupant-se i manobrant conforme a interessos i ambicions personals, oblidant les sagrades obligacions que van prometre complir, falsegen o deformen la voluntat del poble que els va elegir.

Aquest és el cas, al nostre entendre, del parlament francès. I d'ací la gran inestabilitat de la seva política. D'ací el motiu d'aquestes paradoxes, les quals, tot defensant la política d'un gabinet, fan que hom voti contra aquest gabinet. D'ací que un parlament, en el qual els partits d'esquerra republicana poden assolir una sòlida majoria i fer una positiva labor en pro dels grans ideals democràtics, hom passi el temps en petites baralles i mesquins interessos de partit.

La unió de tots els partits d'esquerra republicana és un ideal que s'imposa en el joc de la política francesa.

Un assumpte tenebrós

Al mes de juliol, quan el professor Rosselli i els seus companys Lussu i Nitti fugiren de l'illa de Lipari, no pensava pas en fer cap comentari sobre llur escapada. Era un cas que no tenia més importància que qualsevol altra de les freqüents escapades d'altres exilats a les illes Eolians i Pontines.

Més tard, però, he estat assabentat que l'evasió d'En Rosselli havia tingut greus complicacions.

La senyora Rosselli era anglesa, sortosament per a ella i per al seu marit. Quan aquest fugí, ella i un germà d'ell, en Nello Rosselli, foren detinguts; sembla que sols pel seu parentiu amb el professor. El germà fou desterrat a l'illa de Ustica, Marion Rosselli, empresonada i, segons sembla, no gaire ben tractada. Tot això segons referències d'en Carlo Rosselli, que s'havia refugiat a França,

Què era ço que certament havia ocorregut? Els periòdics anglesos són quelcom molt seriós; no diuen mai res a la babalà, i hom no pot dubtar que devien tenir una gran confiança en l'exactitud de les informacions rebudes. Però, per altra banda, hem de tenir en compte que una Ambaixada és també quelcom molt seriós. Quan de dues procedències tan serioses com són els periòdics anglesos i l'Ambaixada d'Itàlia a Londres, surten afirmacions contradictòries, hom queda desconcertat.

Això és el que li passà a Mr. E. A. Cave, pare de la senyora Rosselli, el qual telegrafà a la seva filla preguntant-li si era a la presó, si estava bé de salut i si necessitava alguna cosa d'ell. La resposta telegràfica fou la següent: "Ahir vaig tornar a Courmayeur. Estic lliure i bé de salut."

Poc després, la senyora Rosselli obtenia el seu passaport i es reunia, a París, amb el seu marit, i aquest, des d'aleshores, s'ha negat a donar cap aclaració sobre els fets esdevinguts, malgrat la insistència amb què se li demanà que ho fes, perquè, com molts de vosaltres ja sabeu, havia atret sobre d'ell i de la seva família, la curiositat pública.

Qui no s'ha mostrat tan reservat i ha fet manifestacions a dojo, ha estat en Francesco Nitti, un dels companys d'evasió del

professor. Si bé aquestes manifestacions no tenen res a veure amb el matrimoni Rosselli, no deixen d'ésser interessants. Però, segons diuen, no cal fiar-se gaire del que aquest senyor digui. Un dels més importants diaris italians ha revelat que Nitti es antifeixista i que, per tant, tot el que ell afirmi es desproveït d'imparcialitat. Efectivament: s'ha demostrat amb la facilitat

que hom pot suposar, que era falsa una de les afirmacions que Nitti havia fet circular més. Pretenia que a Lipari hi havia un pagès que, sense haver-se ficat mai en política, havia estat acusat com a comunista pel cap de policia del seu poble, al qual li agradava la seva muller. Hi ha qui diu també que Nitti és boig.

Carles Lluís MORELLI.

INTENCIONS

PARAULES EN UNA BIBLIOTECA

UNA sala gran i clara a la "Cooperativa La Moral" de Badalona. Aquesta sala és la de la biblioteca, que s'inaugura avui. (*) En un extrem hi ha uns armaris amb llibres. Damunt d'aquests armaris les figures de Cervantes i de Beethoven. En mig la de Minerva.

En l'altre extrem hi ha una petita tarima amb un piano. No és cedit per cap casa coneguda, gairebé no té marca. Les cases de música no cedeixen els seus pianos a les Cooperatives Obreres, sinó als teatres on es prostitueix i es mercantilitza l'art: Piano "Chassaigne" — o de qualsevol altra marca — cedito galantement per la casa Tal".

No, no; aquest és un piano anònim. Però aquest piano ha ajudat, aquest matí, a fer-nos sentir un "Quator" i un "Scherzo" de Beethoven, un Minuet de Mozart, unes danses de Grieg, uns motius de Haydn...

En aquesta tarima, a més del piano, hi ha unes cadires. I en aquestes cadires hi som asseguts Ambrosi Carrion, Felip Barjau i jo. A Ambrosi Carrion ja el coneixeu. A mi crec que també. Però a Felip Barjau, segurament no, car no es tracta d'un professional de la literatura, d'un home públic, més o menys públic. Felip Barjau és un obrer, però un obrer exemplar, un obrer admirable. Felip Barjau és un home que no freqüenta la taverna ni els camps de futbol on quatre galifardeus amb un entusiasme digne de millor causa, donen guitzes a una pilota. Felip Barjau és un home que llegeix, que compra llibres, que estima els llibres.

Ara Felip Barjau, davant la sala plena, pleníssima de gent, acaba de parlar. Està profundament emocionat. Ens demana a nosaltres, a Carrion i a mi, que batègem la Biblioteca amb el nom de l'home o de la idea que creguem més digna.

I jo m'aixeco, i dic aquestes paraules, que tinc interès que quedin, no pas, però, per vanitat.

— Amics! Aquest acte d'avui no és un acte vulgar, un acte que es celebri cada dia. És, però, un dels actes més bells, més nobles, més dignes, que pot complir l'home: inaugurar, obrir una Biblioteca. Una Bi-

(*) O sigui el passat diumenge, 27 d'octubre.

blioteca, que és com un jardí del qual els llibres en són les flors. Cal que respecteu, cal que estimeu aquestes flors. Cal que no les deixeu morir. Aquestes flors, els llibres, es marceixen no fullejant-les, no fruint el seu contingut. Cal que procureu no deixar la Biblioteca deserta, cal que la freqüenteu, cal que llegiu els llibres, que seran els millors amics vostres.

Si deixàveu la Biblioteca deserta i un dia visitava el poble un foraster intelligent, pensaria que es tractava d'un poble habitat per éssers manifestament inferiors, dignes de tot menyspreu.

Els llibres seran els vostres millors aliats, els vostres millors defensors, car enfortiran el vostre esperit, us illuminaran, us donaran bellesa i intel·ligència. I us ajudaran a lluitar i a vèncer. Les grans conquestes, més que amb les armes, s'han fet amb els llibres. I és que les idees no es poden afusellar, com pot afusellar-se els homes. Però penseu sempre, vulgueu sempre que el llibre sigui vehicle de pau i no de guerra. Abomineu de la violència com a arma quotidiana.

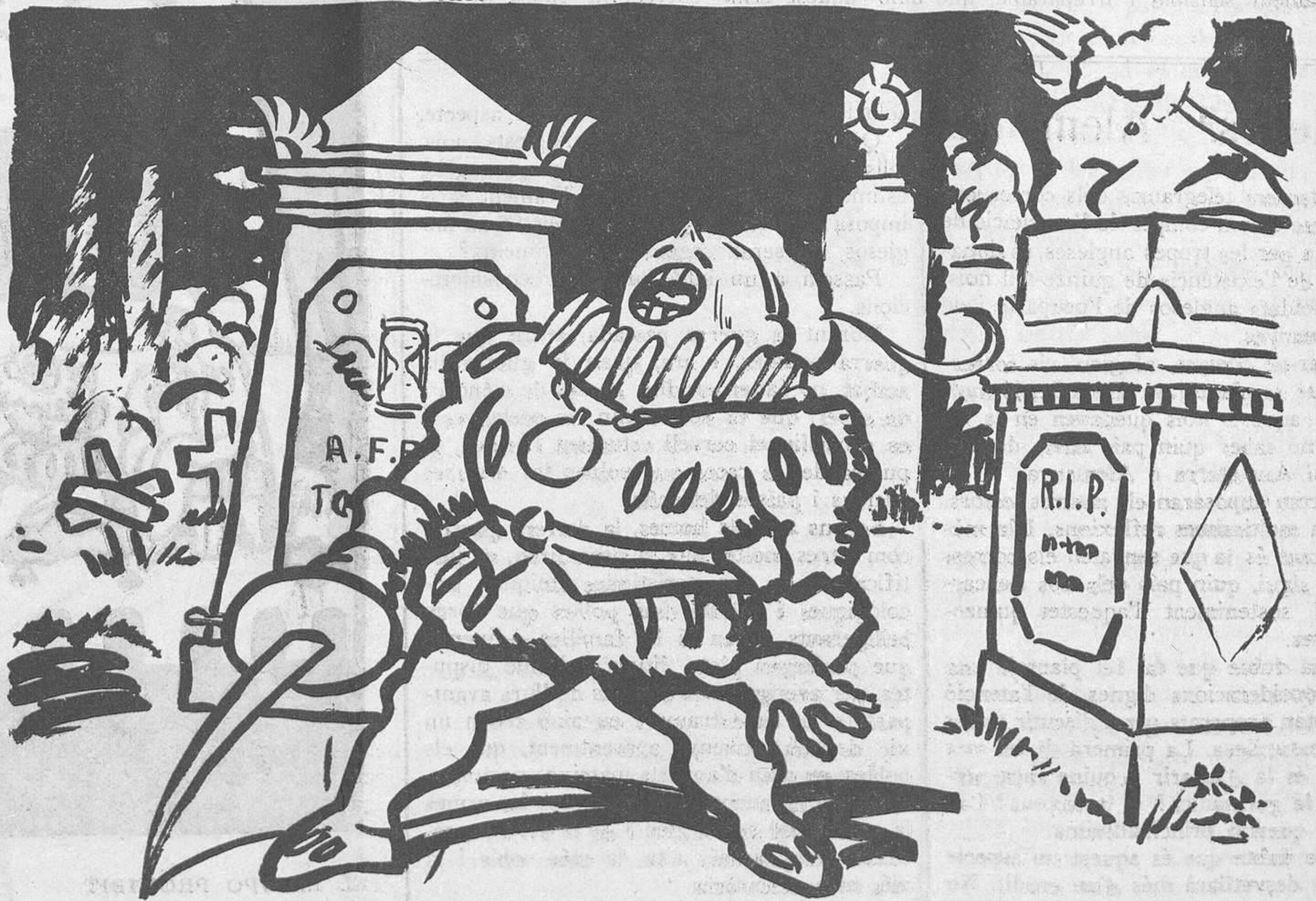
Aquestes paraules, profundament sinceres, me les dicta la idea que ha despertat en mi l'amic Barjau, quan ens ha demanat, a Carrion i a mi, que poséssim nom a la vostra Biblioteca. Carrion i jo no hem tingut necessitat de parlar, de deliberar. Amb una mirada n'hem tingut prou.

I jo ara us demano — i em sento ple d'orgull en demanar-vos tal cosa — que a la vostra Biblioteca hi poseu el nom d'un escriptor, d'un creador de llibres. Però no d'un creador de llibres freds i eixorcs, no d'un escriptor sec i eixarreit i snob d'aquests que senten un estúpid menyspreu pel poble.

No; cal que hi poseu el nom d'un escriptor l'obra del qual tingui caliu d'humanitat; cal que hi poseu el nom d'un escriptor que hagi sofert i lluitat per vosaltres els obrers, els humils; que us hagi estimat, que us hagi dedicat la mel de la seva vida i de la seva obra. Jo us diré el nom d'aquest escriptor: ¡el nom sagrat d'Ignasi Iglésies!

Tota la gent que omplia la sala, s'ha posat dreta aclamant el nom gloriós i immortal.

LLUIS CAPDEVILA

EL "TENORIO" DE CADA ANY

—Llamé al cielo, y no me oyó!

(Has de parlar amb telegrafia sense fils, si vols que et sentin.)

La columna de l'esquerra

ANGEL SAMBLANCAT

SEMPRE que s'ha parlat d'Angel Samblancat, s'ha dit d'ell: Léon Daudet? Léon Bloy? Lluís Bonafoux? Nosaltres diem: Angel Samblancat és Angel Samblancat. No hi ha comparacions. Cadascú és cadascú, i Samblancat és Samblancat. El seu estil literari ha anat adquirint, cada dia, una major qualitat, un major valor literari. D'aquell fraseòleg revolucionari que feia vibrar la joventut amb els seus articles de Los Misérables, al cronista actual d'El Diluvió, hi ha diferències extraordinàries. El que no perd és el nervi, és la conseqüència, és la fe i l'entusiasme. Però, actualment, Samblancat és un estilista formidable. El seu llenguatge escrit té un extraordinari valor literari. Són pocs els escriptors moderns que donen al castellà l'empenta de Samblancat. Azorín és tou, una mica massa ensucrat; Gabriel Miró griseja un xic... Samblancat dona al seu idioma l'esperit racial dels poemes èpics. Té una empena bèl·lica i un sentiment místic; una sensualitat teresiana i una vibració quevedesca. Samblancat estilista, és d'un conservadorisme clar. Però és que l'idioma és una de les coses que val més de defensar.

En canvi, el polític... el polític és altra cosa.

Angel Samblancat ha estat, sempre, més que un revolucionari, un agitador de consciències. El seu lloc d'honor no està en ésser un home d'acció, en ésser espill de voluntats. Ell és el representant de la col·lectivitat que exigeix, dels homes que volen dirigir, moralitat, autoritat, respecte, conseqüència. Pertany als homes que un moment donat poden ésser consciència de multituds com són Emile Zola, Pérez Galdós, Miquel d'Unamuno... No li plau la política activa com un joc d'interessos en pugna. S'estima més viure en el pla moral de les idees. I en les esquerres calen sempre aquests homes que, sense actuar en els càrrecs públics, treballen en la crítica i fiscalització dels homes de tota mena.

Ha estat a la presó, naturalment. No podia fallar. Sota liberals o conservadors, Samblancat ha estat tancat a la presó, i allà s'ha trobat perfectament bé. Perquè sol ha pogut crear vida d'art. Els homes de la presó, els pobres i els humils, els deportats i els que restaven tancats en la cella, li han suggerit novel·les magnífiques, que quan es faci una revisió de valors, es mantindran ben vives. N'hi ha una, La cuerda de los deportados, que és un poema magnífic que cal llegir en moments de debilitat política. Quan us sentiu febles, una pàgina de Samblancat us donarà alè per a mantenir-vos en el rengle polític que us pertoca.

Angel Samblancat té, també, un valor extraordinari: la passió. Amb la passió de Samblancat es pot fer un poble, realitzar una transformació ideològica, com la del 93, o deixar una obra que és tot un panorama d'inquietuds polítiques.

Nosaltres veiem en Samblancat un gran assagista polític, recte, fidel, valent i apassionat.

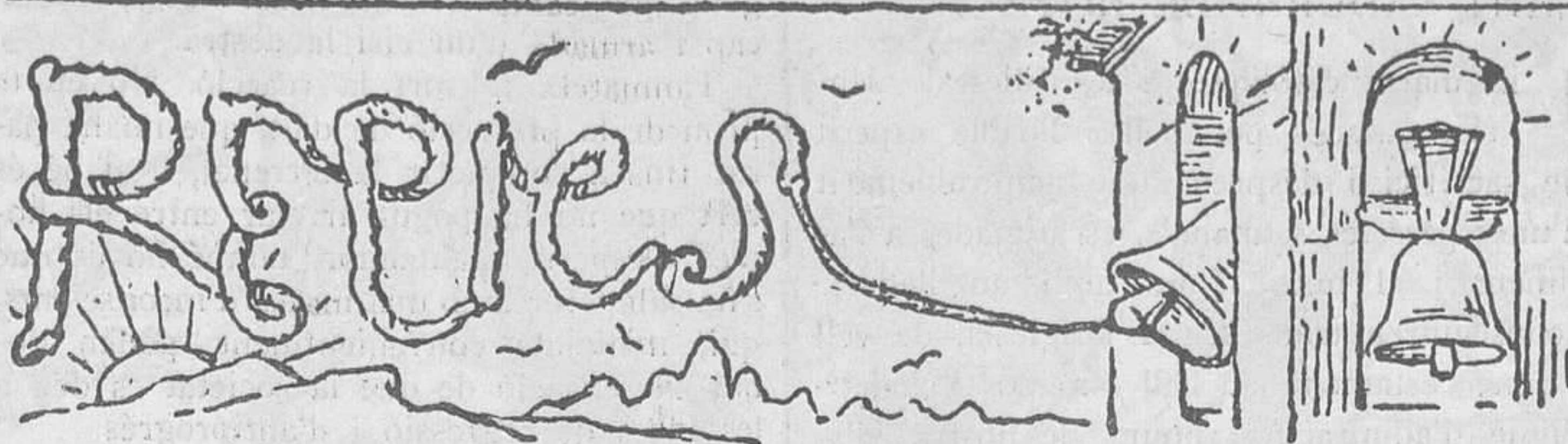
La passió de Samblancat val per tot el gris dretista.

La seva humanitat el fa ésser artista.

Ell és republicà, perquè és un artista de la vida, i sap que l'art no es queda mai en terra.

Quan va morir Nakens, deixava un fill espiritual, pel que fa referència a la fiscalització dels homes. Ell és un home recte i moral que pot tirar la primera pedra.

La setmana que ve: EMILI JUNOY.

NO ES EL MATEIX

El món és ple de gent que pensa de diferent manera: Hi ha qui voldria que assistissin molts capellans al seu enterrament; hi ha qui voldria assistir a l'enterrament de molts capellans.

TEMPS PASSATS, FOREN MILLORS

Els antics tenien per costum, quan enterraven els seus morts, d'omplir les tombes de joells preuadíssims.

I és clar, ara, els antiquaris, els desenterradors moderns, troben que aquell era un bell costum, i que els antics eren uns grans sentimentals i unes bones persones.

ARA QUE EL FRED S'ATANSA

La majoria de la gent no és partidària de la incineració cadavèrica, perquè els sembla que un forn crematori ja és l'antesala de l'Infern. Ara, que en els cementiris hi hagués calefacció central, això ja ho acceptariem més gustosos.

NI RESPECTEN ELS DIFUNTS

Hem vist, en un poblet de l'Empordà, com per obrir una carretera, han destruït tot un vell cementiri.

Setmanes senceres van estar retirant ossaments mil·lenàries que eixien de la terra, florida macabra, a tot arreu.

I encara, el fèmur d'un pagès, potser un servidor dels comtes del segle IX, potser un remença de la gleba, tingué l'honor d'ésser esclafat pel primer autobús que pocs dies després va portar la joia a tot el poble.

ELS MERCADERS DEL TEMPLE

Llegim a la Premsa que aquest istiu foren venuts, en 600.000 pessetes, uns velluts de la Catedral de Santiago de Compostela, considerats com d'una valor artística d'importància.

També foren venudes diverses pedres artístiques del temple de Pisuerga del Rio Torón (Burgos), i desmuntades, sens dubte per a tal objecte, altres de la Catedral de Granada...

La religió, malgrat ço que diguin els del ventilador, no deixa d'ésser un negoci lucratiu.

Esvera pensar les xurriaques que Nostre Senyor necessitaria per a treure tant negociant del temple...

UN POBLE FELIÇ

El partit comunista mexicà ha anomenat, com a candidat a la presidència de la república, al general Tirana.

Un general comunista?

Sí!

A Mèxic es troben generals per a tot.

POBRES RICS!

Per cablegrama ens donaren, fa uns dies, la terrible nova:

"Gran pànic a la Borsa de Nova York. Els hisendistes milionaris estan molt espantats".

Es la llei de les compensacions.

Haguessin de suar el jornal, no s'espantarien per tan poca cosa.

FEINA LLARGA

Fa uns cinquanta anys que a França foren condemnades, com a immorals, "Madame Bovary", de Flaubert i "Les flors del mal", de Baudelaire.

Ara, un grup d'intel·lectuals vol que es faci justícia a aquests dos grans autors, i n'ha demanat la revisió dels processos corresponents.

Molt bé! La llibertat d'opinió és la base d'un règim republicà.

Però augurem que els tribunals francesos tindran feina llarga. Per què, quin motiu hi hauria per limitar-se només que a Flaubert i a Baudelaire?

Gairebé tots els clàssics francesos han estat processats: Molière ho fou pel seu "Tartuf"; Pascal per "Els Provincials"; Rousseau, per "l'Emili"; i no cal dir-ho—Voltaire, pel seu "Diccionari Filosòfic", una selecció del qual apareixerà aviat traduïda al català.

Altrament, aquests morts il·lustres no neces-

siten cap revisió, revisió que tan sols palesaria la inèpcia i la incomprensió dels jutges que els condemnaren.

I això, ja fa massa temps que ho sabem.

LA BONA PESCA

Els pescadors de L'Ametlla (Tarragona) han pescat una magnífica tonyina que pesa 93 quilograms.

—Tot és començar, què diable! — comentava un mariner exaltat. — Un dia donat es cobriran unes quantes peces bones com aquesta, i aleshores haurà arribat l'hora de començar-ne a repartir.

TOCA-CAMPANES

Segons "El Debate", de Madrid, els vells polítics són els que han de despertar la consciència ciutadana.

Que no insisteixi amb aquesta murga, perquè no se'l creurà ningú.

Els vells polítics de la seva canilla no han de despertar la consciència ni res que s'hi assembli.

Prou sap ell que l'única cosa que els desperta és la gana.

A TORNA-JORNALS

El batlle de Calahorra — molt senyor nostre —, en tornar al seu poble, de regrés de Barcelona, l'ha fet, en plena sessió, grans alabances de la nostra Exposició Internacional.

Aqueixa delicadesa bé val una anotació i una recordança.

I un dia que visitem nosaltres el seu poble, caldrà que en tornar a casa sapiguem fer les degudes alabances dels pebrots de Calahorra.

LLADRES!!

Alexandre Lerroux ha estat robat. Li han afaitat tres-mil pessetes, com a qualsevol víctima del "timo" de les misses.

Un antic correligionari seu, de la colla dels desenganyats, ho deia:

—Ja fa molt de temps que badà... De la mateixa manera es deixarà pendre la República, el dia que per casualitat se la trobi a la butxaca.

AVIAT SEREM COLLA

Per ahir, diada de Tots-Sants, estava anunciada l'aparició de una nova revista quinzenal, "Ideari".

Dir que serà molt democràtica, molt liberal, i que defensarà amb braó els ideals de l'esquerra catalana.

Amb un efusiu salut de bona companyonia, és cas de cridar-li:

—Per molts anys, i no t'arroncis!

OPINIONS

Amb motiu del setè aniversari de la Marxa sobre Roma, el senyor Mussolini ha adreçat un missatge als "camises negres".

Entre altres coses, ha dit que el feixisme marxa endavant.

EL LLIBRE D'EN CAMBÓ

El llibre d'En Cambó s'ha venut molt. Sí, senyor. Ho reconeixem lleialment.

Però el llibre d'En Cambó és un fracàs com a escriptor i com a polític.

Quan hom escriu un llibre polític, és per fer conclusions efectives. Els polítics no tenen dret a les divagacions. I menys, un polític tan realista com vol ésser ell.

Quina finalitat té, el llibre d'En Cambó?

Vendre exemplars, o manifestar el seu criteri polític?

Si és el primer, com totes les coses que toca el senyor Cambó, ha estat un bon negoci. Això sí que ho és. No ho hem pas de negar. Però, si ho ha fet per donar a conèixer la seva doctrina política, tan sols hem conegut la seva visió periodística intranscendent.

A veure si ens hem equivocat! Si el llibre "Les dictadures" és d'En Pla i "Cambó" les seves memòries, escrites per ell mateix!

La columna de la dreta

DURAN I VENTOSA

PASSA per ésser un polític entremaliat.

Millor dit, "maquiavèlic".

Sembla l'esca del pecat.

Quan "La Veu de Catalunya" polemitzava amb algú, sempre es diu si és Duran y Ventosa que procura allargassar les polèmiques i les discussions periodístiques. De totes maneres, és un adversari de respecte. Val a dir-ho. No direm que quedi sempre bé o que guanyi sempre. Mantes vegades ha hagut de defensar qüestions en les quals ja sabia ell que no tenia raó, però ho ha fet anar tan bé, que fins hi tot s'ha arribat a dubtar de la raó dels altres. El fort de Duran i Ventosa és la ironia. Porta dintre d'ell un sentiment volterà que es manifesta d'una manera clara sempre que pot. Incrèdul, escèptic, i sempre polític. No perd mai una ocasió. Sempre està a punt de fer-se l'amo de la situació. Per a uns, té una complexitat espiritual com la d'Aristides Briand; per a d'altres no és res més que un "gat dels frares". No es pot pas dubtar, però, que dins de la "Lliga Regionalista" ha tingut el càrrec més difícil d'aguantar: el de la política local. En Prat era el pensament nacional; En Cambó, la tàctica parlamentària, i En Duran i Ventosa, l'habilitat local. Ha estat un home abocat a totes les actuacions barcelonines.

Les esquerres tenen en ell no un enemic, sinó un adversari. Home de certes idees liberals, s'ha vist enrolat en un moviment conservador, i no ha volgut perdre el domini de la força política que tenia a les seves mans. Es volterà; no va mai a missa, però en canvi fa l'efecte d'un exercitant quan s'havien de votar subvencions per a processons i festes de precepte; té un concepte clar del parlamentarisme i de la política. És perfectament democràtic perquè està convençut que les forces catalanes tenen un fonament dretista, i això fa eficaç la seva força política.

A nosaltres ens plau dir la veritat i hem de confessar que, com a adversari, estímem més la persona del senyor Duran i Ventosa que no pas la de certs "leaders" de l'esquerra superposada a l'esperit català. El senyor Duran i Ventosa és un home intel·ligent que, quan veu que van mal dades, pacta, abans de tancar-se en un carreró sense sortida o demana un cop de força per a seguir essent l'amo. I en política, sempre val més un home comprensiu i llest, que no pas un de tancat a tota sensibilitat.

A mida que es va fent vell, En Duran i Ventosa ja parla dels seus cabells blancs, pren una patina sentimental que fa bonic. Ha perdut el seu bigoti aquella negror empipadora i sinistra que li donava un rostre dur. Ara el gris li ennobleix la cara i el fa veure tal com és.

No és un mal polític, ans al contrari, és un extraordinari polític que, per ésser-ho, és més perillós que un altre qualsevol.

El que sentim és que en les esquerres no hi hagin, per exemple, homes de la conseqüència política d'ell. Mantes vegades ha patit el seu amor propi, abans que aixecar bandera de rebellia. Això tan pintoresc i tan trist alhora.

Ha fet un llibre titulat: "Els polítics", que trobem bo en molts capítols.

La setmana que ve:

JOSEP MARIA CAPDEVILA

Versos de la diada

MISSENYORA LA MORT

Amb quina lleu coqueteria
corres tot temps darrera els homes!
Sempre amatent, sempre discreta,
furtivament silenciosa,
els segueixes de prop estalonant-los,
majestat invisible, oh, gran senyora!...

Els, obeint els teus designis,
sempre submisos a tes ordres,
i sempre omplint de nous misteris
la suggestió de la teva ombra...
Sempre esperant el copet a l'espatlla
i la veu seca amb què els diràs: —Es
[l'hora!

TRAICIO DE PENSAMENT

Ella, l'amant preferida,
m'ha sorprès avui, absort:
—En qui penses?...
—En tu, vida!...
(Li he dit una gran mentida,
perquè pensava en la Mort).

EL DOLOR DE L'AGONIA

En el ple fruïment
d'una joiosa vida,
imaginem la mort
com una cosa horrible.

En mig del dolor cruel
d'una greu malaltia,
la mort ja ens apareix
lleugera, facilíssima.

I ai, en l'esgotament
total, en l'agonia,
llavors deu 'ser, la Mort,
una subtil carícia.

Llavors deu 'ser, la Mort,
quelcom que ja ens precisa;
la raonable fi,
la solució més digna.

R. I. P.

"Etern descans!" la Mort crida.
Massa vagància, Senyor,
pels que hem tingut en vida
el costum treballador!

FORLIFE

PINEDA

AL més respecte, senyors!
Es veu que ara s'ha posat de moda el
rebutar la memòria dels morts: i dels
morts gloriosos, que haurien d'ésser més
venerats.

Ahir, Pi i Margall fou objecte de la
burla d'En Pla; sortosament, no va man-
car un Rovira i Virgili que sortí a posar
la veritat en son lloc; potser, ara, tampoc
mancarà la ploma de l'admirat Lluís Cap-
devila en la defensa d'una altra memòria
també sagrada.

A la revista "Estampa", de Madrid,
un tal José Sánchez Rojas, tot lloant les
virtuts de la Raza, se les emprèn contra
Cristòfor Colom, a qui tracta de farsant,
vividor, ignorant, bandoler i d'altres ad-
jectius no menys denigrants. Segons aquest
senyor, Colom no va descobrir res: qui va
descobrir l'Amèrica fou la Raza; en Colom
fou un lladre que s'aprofità del descobri-
ment fet per aquesta bona senyora.

Després fa un elogi del rei Ferran:
aquell rei, a qui Colom devia el premi d'unes
cadenes i d'un presidi; també lloa els savis
doctors de la Salamanca d'aleshores, dei-
xant el navegant gloriós com un drap brut.

Genovès, o català o gallec, o mallorquí,
Colom mereix més respecte. Sortosament,
aquest morts il·lustres: Pi, Colom, i d'altres,
romanen a massa altura per què puguin
embrutar-los les paletades de llot de cap
Sánchez ni de cap Pla, haguts i per haver...

Joan Bonet PUJOL.

SANT SADURNI DE NOYA

LES mares catòliques i les filles de Ma-
ria, guiades per bell i lloable esperit
de sacrifici i desprenent-se admirablement
d'unes pessetes setmanals, escatimades a l'al-
liment i al luxe! (junt amb un llegat),
aconseguien transformar l'església, de vell
i rònec estament, en bell i xamós "chalet"
digne d'admiració i honra de nostra vila.

Mes no s'enclou aquí la seva tasca; com
legendàries heroïnes, cerquen i recerquen
pessetes; apilen i més apilen, fins aconse-
guir la nova i enlluernadora quantitat (se-
gons referències) de cinquanta-mil "mò-
mies"; aquesta quantitat l'esmercen amb
gran encert, en un bell i colossal "orgue"
capaç, amb ses dolces melodies, de fer-nos
oblidar l'angoixa produïda per la ingrati-
tud del destí esfereïdor i cruel.

Mes, ai!, un maleït industrial fundà uns
tallers; i per més que ell no tenia un ral i
tots ens creïem que fracassaria, no sols no
ha fracassat, sinó que cada dia ho engran-
deix; feia un soroll de mil diables, i cada
dos per tres desafinava l'"orgue", i no hi
ha dret.

Creient-ho així nostre benivolgut senyor
rector, secundat per pacífics i bons feligre-
sos, es dignà recavar de les autoritats s'a-
comiadés l'impertinent industrial.

I ho han aconseguit. Ja no pot fer soroll
el martinet, ja no hi ha por que desafini
l'"orgue"; mes resta el perill, si no fem
allunyar l'industrial i els seus tallers junt
amb el centenar d'obres d'aquest endemo-
niat, que morin de gana! Deuen purgar els
pecats.

L'AVI.

IGUALADA

HEM tingut una ocasió desagradable: la
de presenciar el pas d'una munió de

gent que cantava coses llastimoses, cot el
cap i armada d'un ciri la destra.

Tanmateix té sort la reacció. No en té
prou de la protecció de dalt, que no ha pa-
rat fins a conquerir la terrenal, i, si bé és
cert que no ha pogut arrelar entre els ho-
mes d'esperit analitzador, també ho és que
s'ha sabut fer amb una massa d'inconscients,
qui, maneats convenientment, poden do-
nar la sensació de que la societat es deu a
les idees de regressió i d'antiprogrés.

Violent contrast el que ofereixen aquests
senyors. Ells entestant-se en anular-se la
pensa, en ofegar dintre seu i per consell
d'altri, el més lleu reflex d'autonomia in-
dividual. Acliquen els ulls — infelïços! —
per a retornar a les penombres d'un pas-
sat tètric i esgarrifós, i no volen adonar-se
que la vida camina d'acord amb els atrevits
ideals que cerquen el màxim de llum, el
màxim de llibertat i de felicitat per a la
criatura humana.

Ja sé, però, que la realitat del present
moment no correspon a tan falaguer opti-
misme. No vull pas ésser jo un obtús ni un
cec de consciència. Emperò, no puc deixar
de reconèixer que, pesi a tot, l'home va re-
novant, de dia a dia, els seus costums, ço
que vol dir que molts dels antics prejudi-
cis es van quedant darrera. Ell no accepta
programes ni idearis formulats, però, per
consell de la vida, es va assimilant lo de
bó que aquells contenen.

No puc creure en la seriositat dels con-
currents als actes com el que ens ocupa.

No és en va que els més entestats a or-
ganitzar aquesta classe de demostracions
tinguin posat comerç de cera... Això, sem-
bli o no paradoxal, dona molta llum.

Com també ens en ofereix el cas del po-
bre d'esperit que no es cansa de repetir
allò d'"així ho hem trobat i així ho deixarem",
sense adonar-se que va néixer a l'è-
poca del carretó de mà, i que al traspasar
deixarà avions capaços d'arribar al cel molt
més aviat que la seva ànima.

CORRESPONSAL.

La guerra a la pau: —Ja m'estàs empipant
amb aquest ram de llorer! Em fas pessigolles!

SANT VICENS DE CASTELLET

SANT Vicens de Castellet és un poble que
en pocs anys s'ha fet nou; no hauríem
de dir un poble, sinó una vila; ja que pos-
seeix tota classe de condicions que moltes
viles no les tenen; però encara que sigui
així, és un pobre poble per falta de cultura;
la majoria dels joves perden el temps fent-
se trencar el nas a cops de puny, passant
tot el dia jugant a pilota o gastant-se els
diners en les taules de billar o de cartes;
no valdria més que comprassin llibres i for-
messin biblioteques, i així tindríem un po-
ble net de vicis?

Tenim un "Ateneo" que només en té
el nom; la seva Biblioteca són les cartes, i
taules de billar; no és una vergonya que
estigui convertida en una taverna en gran?
Es formarà una Biblioteca en aqueixa so-
cietat? No! — responen veus de lluny —.
Doncs no podrà ésser un poble d'una gran
vitalitat i més gran categoria.

Quan ens parlin de Sant Vicens, no tin-
drem més remei que dir la veritat, que és
un poble on els obrers van a la taverna i
s'embruteixen jugant a cartes o empaïtant
una pilota.

V. M. V.

"Un d'Espolla".—Li agraim la bona volun-
tat, però no volem publicar versos.

M. R. (Cadaqués).—Li agrairíem que ens
enviés els articles escrits en una sola cara del
paper.

J. V.—Anirà.

J. Bou (Torelló).—Li publicarem, però per
a encoratjar-lo. Cal que es corregeixi vostè
mateix. Adquireixi una gramàtica catalana, un
diccionari ortogràfic.

C. J. S. (Esplugas de Francolí).—Agraim la
bona voluntat, però no podem publicar el que
ens envia.

G. R. S.—Ho sentim molt, però tenim ple
el número dedicat a Layret.

A. P. (Calonge).—Li enviem el número de-
manat. L'article no passaria. I consti que ho
sentim.

J. F. O. (Puigreig).—Perdoni, però no enten-
nem la seva lletra. Vol enviar-ho copiat a mà-
quina?

E. P.—Anirà.

J. J. A.—Massa llarg.

J. S. (Esplugas de Francolí).—No podem
entretener-nos corregint els articles. I el vostre
ens donaria molta feina. Us agraim, però, la
bona voluntat.

E. J.—Massa llarg, senyoreta.

V. M. V. (Sant Vicents de Castellet).—Anirà.

C. L. M.—Anirà.

Aquest mes és l'aniversari de la mort de

FRANCESC LAYRET

Els homes que hem emprès la tasca de democratitzar Catalunya
des de les planes de

LA CAMPANA DE GRACIA

volem retre un homenatge a la memòria de qui sacrificà la vida a
l'obra d'amor al poble treballador. Per aquest motiu estem prepa-
rant un nombre del nostre setmanari que serà una bella mostra de
l'esforç espiritual que estem disposats a fer d'ara en davant.
En altres números successius anirem dient-vos el que pensem fer
i publicar. Avui n'hi haurà prou dient-vos que aquell dia voldríem
trobar reunides en les planes del nostre setmanari les firmes de

Pere Coromines, A. Rovira i Virgili, Gabriel Alomar, Mar-
cel·lí Domingo, Angel Pestaña, Angel Samblancat, Robert
Castrovido, Antoni Amador, Indaleci Prieto, Andreu Nin,
Lluís Companys, Joan Casanoves, Lluís Capdevila, etc., etc.

A més a més, el nostre company FRANCESC MADRID publi-
carà un llarg reportatge titulat

Les vint-i-quatre hores darreres de Francesc Layret
que ocuparà les dues planes centrals

No cal dir que estarà atapeït de retrats, caricatures, etc.

Volem que CATALUNYA retí homenatge a un dels homes més
il·lustres que ha tingut;

Volem que la gent no oblidí l'home que ha donat la intel·ligència i
la vida per la classe treballadora;

Volem que

LA CAMPANA DE GRACIA

segueixi donant, com fins ara, la primera barallada en tot moviment
espiritual de casa nostra

AQUEST NUMERO HA PASSAT
PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Imp. "La Campana". — Om, 8. — Barcelona